

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON TOIMIALUEELLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti, johon ei toistaiseksi ole tehoavaa spesifistä läikehoitoa. Ensimmäisten koronavirus -rokotteiden kehitystyö on edennyt myyntilupavaiheeseen. Suomessa rokotukset alkanevat vuodenvaiheen 2020-21 tienoilla aluksi hyvin rajatuille kohderyhmille. Rokotteiden rajallisen saatavuuden vuoksi laajamittaista kansalaisten rokottamista joudutaan odottamaan pitkälle vuoteen 2021 saakka. Virus kiertää edelleen sekä Suomessa että laajasti muualla maailmassa. Iso-Britanniassa on havaittu Covid-19 viruksen uusi muunnos. Tietoa uuden Covid-19-muunnoksen ominaisuuksista on vielä vähän, mutta virusmuunnos voi olla aiempaa tehokkaampi leviämään. Valtioneuvosto antoi 16.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on 17.3., 8.4., 8.5., 19.5., 16.6., 1.7., 24.8., 22.9., 22.10., 27.11., 1.12., 3.12., ja 4.12.2020 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoituspäätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä.

Aluehallintovirasto on 1.12.2020 antamallaan päätöksellä (ISAVI/8799/2020) kieltänyt toimialueensa kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 50 (viisikymmentä) henkilöä. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu alle 50 (viisikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ohjetta. Määräys on voimassa ajalla 2.12.2020 – 1.1.2021.

Aluehallintovirasto on 3.12.2020 antamallaan päätöksellä (ISAVI/8932/2020) kieltänyt Etelä-Savon maakunnan kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 20 (kaksikymmentä) henkilöä. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan järjestää yleisötilaisuuksia ja

yleisiä kokouksia, joihin osallistuu alle 20 (kaksikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ohjetta. Määräys on voimassa ajalla 4.12.2020 – 1.1.2021.

Aluehallintovirasto on 4.12.2020 antamallaan päätöksellä (ISAVI/8981/2020) kieltänyt Pohjois-Karjalan maakunnan kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 20 (kaksikymmentä) henkilöä. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu alle 20 (kaksikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ohjetta. Määräys on voimassa ajalla 5.12.2020 – 4.1.2021.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Itä-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla toimialueensa kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 20 (kaksikymmentä) henkilöä.

Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu alle 20 (kaksikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1).

Määräys on voimassa ajalla 23.12.2020–22.1.2021.

Tällä päätöksellä kumotaan Itä-Suomen aluehallintoviraston aiemmat määräykset (1.12.2020: ISAVI/8799/2020; 3.12.2020: ISAVI/8932/2020; 4.12.2020: ISAVI/8981/2020) koskien yleisötilaisuuksien rajoittamista.

Perustelut

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO
Postiosoite: PL 50, 50101 Mikkeli

puh. 0295 016 800
kirjaamo.ita@avi.fi
www.avi.fi

Mikkelin päätoimipaikka
Maaherrankatu 16

Joensuun toimipaikka
Torikatu 36

Kuopion toimipaikka
Hallituskatu 12–14

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Koronavirusinfektio aiheuttaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan monille sairastuneille lievän taudinkuvan, mutta erityisesti iäkkäät ja muut riskiryhmiin kuuluvat voivat saada vakavan taudin. Koronavirusinfektio (COVID-19) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun henkilö yskii tai aivastaa. Virus voi tarttua myös pinoilta, joille on hiljattain päätyneet sairastuneen hengitystie-eritteitä. Suomessa koronavirusepidemia rauhoittui kesällä 2020 verrattuna alkuvuoden tilanteeseen, mutta syksyn kuluessa epidemian uudelleen kiihtymistä on tapahtunut lähes kaikilla alueilla Suomessa. Myös Itä-Suomessa on syksyn aikana esiintynyt useita tautiryppäitä, ja joidenkin kuntien alueilla ollaan tai on oltu jo kiihtymis- tai leviämisvaiheessa. Erityisesti Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnissa tartuntoja on viime viikkoina esiintynyt ympäri maakuntia, tartunnat ovat siirtyneet vanhempiin ikäluokkiin, ja sairaalahoidon tarve on kasvanut. Itä-Suomen pahin tilanne on ollut Pieksämäellä, joka on siirtynyt epidemian leviämisvaiheeseen. Nämä kaikki seikat kertovat epidemiatilanteen pahenemisesta. Epidemiatilanne pahenee myös Suomen lähialueilla (mm. Ruotsi, Venäjä) ja koko Euroopan alueella. Suomen väestöstä valtaosa on yhä altis tartunnalle, koska virus on uusi eikä väestössä ole siltä suojaavia vasta-aineita. Laajalla testaamisella, sairastuneiden eristämällä, tartuntaketjujen jäljittämällä ja altistuneiden karanteenilla voidaan osaltaan, mutta ei yksinomaan, estää taudin leviämistä.

Kokoontumisrajoituksia asetettaessa huomioidaan epidemiologinen arvio taudin leviämisestä tilanteissa, joissa sosiaalisten kontaktien määrä on

suuri. Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen covid-19-epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2020:26). Suunnitelmassa epidemian hallinnan lähtökohtana ovat paikallisten ja alueellisten viranomaisten tartuntatautilain mukaisesti tekemät toimet ja päätökset.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisen tilannearvioraportin 16.12.2020 mukaan syksyn epidemiatilannetta ovat kuvanneet alueellisten tilanteiden nopeat, aaltoilevat muutokset. Tartuntoja todetaan edelleen paljon ja tauti leviää nyt väestössä joka puolella Suomea. Epidemiatilanteen laajamittainen, äkillinen heikentyminen koko maassa on edelleen mahdollista. Marraskuun puolivälistä alkanut tapausmäärien jyrkkä kasvu näyttää kuitenkin tasaantuneen; viikolla 50 ilmaantuvuusluku oli 52/100.000 asukasta. Positiivisten näytteiden osuus testatuista viikolla 50 oli 2,4%. Suurin osa tartunnoista oli peräisin kotimaasta, ja tartunnan lähde saatiin selvitettyä noin 60% tapauksista. Tartuntojen ikäjakaumassa on nähtävissä erittäin huolestuttavaa muutosta. Yli 60- ja yli 70-vuotiaiden ikäryhmissä on todettu yhä enemmän tartuntoja, vaikka valtaosa tartunnoista todetaan edelleen nuorilla ja työikäisillä aikuisilla. Koko maan tasolla sairaala- ja tehohoidossa olevien Covid-19 potilaiden määrissä on edelleen nähtävissä selvää kasvua edellisiin seurantaviikkoihin verrattuna. Kaikki nämä ovat merkkejä epidemian kiihtymisestä.

THL:n mukaan epidemiaa torjutaan tartuntatautilain nojalla ensisijaisesti paikallisin ja alueellisin toimenpitein. Epidemiatilanteen heikentymiseen on reagoitava nopeasti ja ennakoivasti ottamalla käyttöön tehokkaita ja epidemiologisesti tarkoituksenmukaisia lisätoimenpiteitä. Alueelliset torjunta- ja rajoitustoimet ovat avainasemassa tartuntojen leviämisen estämiseksi, jotta tilanteen eteneminen saadaan pysäytettyä. Alueellisilla, oikea-aikaisilla ja riittävän kattavilla toimilla sekä tehokkaalla testauksella ja tartunnanjäljityksellä voidaan hillitä epidemian leviämistä. Joukkoaltistumisia raportoitiin suurimmasta osasta (16/20) sairaanhoitopiirejä viikolla 50, mutta näistä vain yksittäisiä tapahtui yleisötapahtumiin liittyen. Tämä havainto kertoo yleisötilaisuuksien rajoitustoimenpiteiden vaikuttavuudesta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on antanut aluehallintovirastoille epidemiologiseen tilanteeseen perustuvan arvion kokoontumisrajoitusten tarpeesta 30.11.2020 (THL/6391/4.00.00/2020). Tilannearvio noudattelee epidemiologisen tilannekuvan osalta edellä esitettyjä havaintoja. Sen lisäksi THL toteaa, että sen suorittamassa uusimmassa jätevesipuhdistamoiden näytteenotossa kaikista paitsi yhdestä puhdistamosta löytyi COVID-19-taudin aiheuttajavirusta. Puhdistamot

kattavat väestöpohjaltaan suuren osan maata, ja tulos osoittaa viruksen levinneisyyden olevan nyt hyvin laajaa koko maan tasolla. Arviossaan THL toteaa, että vaikka Suomen epidemiatilanne verrattuna EU-verrokkimaihin on yhä parempi, ovat tapausmäärät hitaasti syksyn aikana kasvaessaan nyt saavuttaneet tason, jolla epidemian torjuntaan tarvitaan nopeasti lisää keinoja, jotta epidemia ei nopeasti hallitsemattomasti kiihtyisi. THL arvioi, että ihmisten terveyden suojelemiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn varmistamiseksi on tarpeen ottaa käyttöön lisää toimia ihmisten välisten fyysisten kontaktien vähentämiseksi koko Suomessa. Tällä pyritään sekä ehkäisemään yhä useamman alueen epidemiatilanteen kiihtymistä perustason yläpuolelle että kääntämään ilmaantuvuus laskusuuntaiseksi niillä alueilla, jotka ovat jo siirtyneet kiihtymis- ja leviämisvaiheeseen. Arvionsa pohjalta THL suosittaa, että aluehallintovirastot ottaisivat käyttöön THL:n laatimat raja-arvot julkisten kokoontumisten kohdalla, käyttäen kriteereinä Sosiaali- ja terveysministeriön koronavirusepidemian torjunnan hybridistrategian toimintasuunnitelman epidemiatasoja. THL:n mukaan epidemian perustasolla tulee sallia korkeintaan 50, kiihtymisvaiheessa korkeintaan 20, ja leviämisvaiheessa korkeintaan 10 henkilön kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisätiloissa. Näiden raja-arvojen (epidemiastasosta riippuen 10, 20, tai 50 henkilön) alle jäävissä kokoontumisissa tulee noudattaa THL:n ja opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksia turvaväleistä ja tartuntaa ehkäisevistä varotoimista

Sosiaali- ja terveysministeriö on 24.11.2020 antanut ohjaavan kirjeen toimista, joilla pyritään estämään epidemian leviämistä Uudellamaalla sekä muissa leviämisvaiheen uhatta olevissa maakunnissa (VN/25925/2020). Ohjauskirjeessään ministeriö kehottaa aluehallintovirastoja ja kuntia rajaamaan yleisötilaisuuksien yleisömäärän enintään kymmeneen (10) henkeen tai viime sijassa kieltämään tilaisuuksien järjestämisen leviämisvaiheessa ja sen välittömässä uhatta olevilla alueilla. Sosiaali- ja terveysministeriö on edelleen 18.12.2020 kunnille, kuntayhtymille, sairaanhoitopiireille ja aluehallintovirastoille antamassaan ohjauskirjeessä (VN/28363/2020) todennut, että kaikkien kiihtymisvaiheessa tai sen uhatta, sekä leviämisvaiheessa tai sen uhatta, olevien alueiden viranomaisien on syytä viipymättä harkita toteutettavaksi täysimittaisesti kaikki toimivallassaan olevat ja valtioneuvoston periaatepäätöksen 23.10.2020 hybridistrategian toimintasuunnitelman toimeenpanoon liittyvistä suosituksista kirjatut toimenpiteet. Ministeriön mukaan kiihtymisvaiheen toimenpiteet voivat olla perusteltuja jo perustasolla, mikäli valtakunnallinen ja/tai lähialueiden epidemiologinen tilanne on huononeva. Alueen tilannetta arvioitaessa on merkitystä annettava myös ympäröivien alueiden tartuntatilanteelle sekä valtakunnalliselle epidemiatilanteelle. Rajoitustoimenpiteitä ei saa

myöskään purkaa ennenaikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee lieventää harkiten, jotta uusia tartuntaryppäitä ei pääse syntymään.

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja taudin leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähikontakteihin keskenään. Siten tartunnan torjuntatoimista huolehtiminen yleisötilaisuuksissa ja julkisissa kokouksissa on välttämätöntä.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelman mukaan epidemiatilanteen kiihtyessä kunnan tartuntatautiviranomainen reagoi tilanteeseen lisäämällä testauskapasiteettia ja tartunnanjäljitysresurssia, antamalla paikallisen etätyösuosituksen ja kasvomaskisuosituksen sekä toteuttamalla infokampanjoita. Kunnan tai kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava toimielin voi päättää toimialueellaan paikallisista tai alueellisista rajoituksista. Aluehallintovirasto voi päättää rajoituksista, jos ne ovat tarpeen usean kunnan alueella. Rajoituksilla pyritään estämään epidemian leviäminen väestössä alueellisesti tai laajemmin sekä mahdollistamaan palaaminen epidemian perustasolle. Epidemian leviämisvaiheessa voidaan tarvita näiden toimivaltainen viranomaisten päättämiä laajempia tai tiukempia alueellisia suosituksia tai rajoituksia. Kunnan velvollisuudesta selvittää epidemiaa ja tehdä epidemian torjumiseksi tarvittavia toimenpiteitä on säädetty tartuntatautilain 9 §:ssä. Kunnan toimivallasta päättää laajaan tartunnanvaaraan liittyvistä toimenpiteistä toimialueellaan säädetään tartuntatautilain 58 §:n 1 momentissa.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelman periaatteiden mukaisen covid-19 epidemian torjuntaan liittyvän päätöksenteon tulee perustua epidemiologiseen tilannekuvaan, epidemian vaiheeseen ja muuhun asiantuntijatietoon, jota alueelta saadaan. Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan sairaanhoitopiirien tulee toimia alueillaan tämän työn ohjaajana sekä koordinoida yhteistyö ja tehtyjen viranomaispäätösten seuranta yhdessä kuntien kanssa. Alueellisen yhteistyöryhmän on viipymättä ilmoitettava Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokselle ennakkollisia suosituksia ja rajoitustoimia koskevista päätöksistään. Valtakunnallista ja alueellista epidemiatilanteen toimenpiteiden kokonaiskuvaa seurataan viikoittain sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa covid-19-epidemian tilannekuva- ja mallinnusryhmässä, ja se julkaistaan osana THL:n koronasivustoa.

Itä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen sairaanhoitopiirit ovat syyskuussa 2020 perustaneet alueelliset covid-19 yhteistyöryhmät sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelman mukaisesti.

Yhteistyöryhmien tilannearvioissa huomioidaan epidemiatilanteen lisäksi tartunnan torjuntatoimenpiteiden kokonaisvaikutuksia, mukaan lukien taloudellisia ja elinkeinoelämään liittyviä vaikutuksia. Aluehallintovirasto on mukana työryhmissä, kuten myös kunkin alueen elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten edustus, sekä terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) edustus. Yhteistyöryhmät kokoontuvat viikoittain. Itä-Suomen aluehallintovirasto on saanut 18-21.12.2020 yhteistyöryhmiltä kokonaisarviot kunkin sairaanhoitopiirin covid-19 tilannekuvasta ja alueiden esittämät näkemykset epidemian hillitsemiseksi tarvittavista rajoitustoimenpiteistä joulun, vuodenvaihteen 2020-21 ja alkuvuoden 2021 ajalle.

Etelä-Savon sosiaali- ja terveystoimien kuntayhtymä

Etelä-Savossa on THL:n tietokannan (21.12.2020) perusteella ollut 7-20.12.2020 106 koronavirustartuntaa, jolloin ilmaantuvuusluku on 107,2/100000. Positiivisten näytteiden osuus 7-20.12.2020 oli 3,2%. Pääosa tapauksista (84 tapausta) on todettu Pieksämäellä, jonka on kuntana todettu olevan leviämisvaiheessa. Pieksämäen lisäksi tartuntoja on todettu useista kunnista ympäri maakuntaa. Kokonaisuutena Etelä-Savoon on annettu Covid19 epidemian kiihtymisvaiheen rajoitukset ja suositukset. Pieksämäelle on paikallisviranomaisen toimesta annettu leviämisvaiheen suositukset ja rajoitukset. Essote on lisäksi ohjeistanut omilla verkkosivuillaan turvalliseen joulunviettoon korona huomioiden. Ohjeiden mukaan mm. joulua suositellaan viettämään kotona läheisimpien ihmisten kanssa, kuitenkin alle 10 hengen ryhmissä.

Etelä-Savon Covid-19 yhteistyöryhmän 18.12.2020 ja ryhmän puheenjohtajan 21.12.2020 antaman arvion mukaan Essoten alue on epidemian kiihtymisvaiheessa, poikkeuksena Pieksämäki joka on leviämisvaiheessa. Yhteistyöryhmä katsoo, että Essoten alueella on edelleen syytä kieltää kiihtymisvaiheen mukaisesti yli 20 henkilön yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset avin määräyksellä.

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän (Sosteri) alueella on 7-20.12.2020 ollut kolme koronavirustartuntaa, jolloin ilmaantuvuusluku on 7,4/100000, ja positiivisten näytteiden osuus on 0,4% kaikista näytteistä. Aiemmillä viikoilla (23.11.-6.12.) ilmaantuvuus oli 14,9/100.000 (6 tapausta) ja positiivisten näytteiden osuus 0,6%. Sosteri suosittelee alueellaan laajennettua maskisuositusta 3.10.2020 alkaen, ja alueelle on annettu vahva suositus vierailujen välttämiseen kaikilla vuodeosastoilla ja palveluasumisessa, poislukien saattohoito/kriittiset potilaat. Lisäksi Sosteri suosittelee viettämään joulunaikaa perhepiirissä enintään 10 henkilön voimin, ja suositellaan välttämään vapaa-ajan matkustamista leviämis- ja kiihtymisvaiheen kaupunkikeskuksiin.

Itä-Savon Covid-19 yhteistyöryhmän 16.12.2020 ja ryhmän puheenjohtajan 21.12.2020 antaman arvion mukaan alueen epidemiologinen tilanne on edelleen perustasolla. Yleisötilaisuuksien rajoittamisen osalta ryhmä katsoo, että rajoituksia tulee jatkaa kiihtymisvaiheen mukaisina ja rajata osallistujamäärä enintään kahteenkymmeneen. Ryhmän perusteluina tälle rajoitukselle on yhtenäinen linja Itä-Suomessa; yhteinen pelastuslaitos Essoten alueen kanssa, joten toimintamallien oltava samanlaiset; rajoitus on yhtenäisessä linjassa Sosterin ja koordinaatioryhmän antamiin suosituksiin liittyen yksityis- ja yleisötilaisuuksien järjestämiseen, asiointiin/vapaa-ajan matkustamiseen leviämisen- ja kiihtymisvaiheen alueille; ja pahenevassa epidemiatilanteessa ennakoivien toimien tekeminen nähdään välttämättömäksi. Aluehallintovirasto katsoo, että Itä-Savon alueella tilanne vertautuu muuhun Etelä-Savon maakuntaan lyhyen maantieteellisen etäisyyden ja väestön maakunnan sisällä tapahtuvan liikkumisen vuoksi.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän (Siun sote) alueella on 7-20.12.2020 ollut 61 koronavirustartuntaa, jolloin ilmaantuvuusluku on 37,1/100000. Positiivisten näytteiden osuus on 1,5 % kaikista näytteistä. Eniten uusia tartuntoja on havaittu Joensuusta, mutta lisäksi tartuntoja on todettu useista kunnista ympäri maakuntaa. Kokonaisuutena Pohjois-Karjalaan on annettu Covid19 epidemian kiihtymisvaiheen rajoitukset ja suositukset.

Pohjois-Karjalan Covid-19 yhteistyöryhmän 17.12.2020 ja ryhmän puheenjohtajan 21.12.2020 antaman arvion mukaan alue on kokonaisuutena epidemian kiihtymisvaiheessa. Sen myötä entiset rajoitukset ja suositukset jatkuvat. Yleisötilaisuuksien rajoittamisen osalta ryhmä katsoo, että rajoituksia tulee jatkaa kiihtymisvaiheen mukaisina.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Pohjois-Savossa on 7-20.12.2020 ollut 47 koronavirustartuntaa, jolloin ilmaantuvuusluku on 19,2/100000. Positiivisten näytteiden osuus on 1,0 % kaikista näytteistä. Sairaanhoitopiiri on muilta osin perusvaiheessa, mutta Varkauden kaupungissa ja Joroisissa epidemia on kiihtymisvaiheessa. Sairaanhoitopiiri suosittelee, että kasvomaskia kannattaa käyttää aina tilanteissa, joissa lähikontaktien välttäminen ei ole mahdollista, myös yksityisissä tapaamisissa.

Pohjois-Savon Covid-19 yhteistyöryhmän 18.12.2020 antaman arvion mukaan alueen epidemiologinen tilanne on kokonaisuutena perustasolla. Epidemia tilanne on valtakunnallisesti monilla alueilla kiihtymis- tai leviämisvaiheessa, näin myös monissa Pohjois-Savoa ympäröivissä

maakunnissa. Joulunajan lomakausi johtanee suosituksista huolimatta lisääntyvään matkailuun ja vierailuihin eri alueiden välillä, joista valtaosassa epidemiatilanne on Pohjois-Savo heikompi. Covid-19 tapauksia on ympärysmakunnissa tasaisesti joka puolella ja vanhusten sairastavuus ja sairaalahoidon tarve on kasvanut ympärysmakunnissa. Tästä on odotettavissa epidemiatilanteen heikkeneminen myös Pohjois-Savossa joulun ja uuden vuoden aikaan ja myöhemmin tammikuussa. Myöskin STM ja THL ovat kehottaneet alueita ennakoiviin toimiin. Siten vaikka THL:n aiemman linjauksen mukaisesti tällä hetkellä perustason kokoontumisrajoitus olisi 50 henkilöä, ryhmän mielestä olisi erittäin tärkeää ennakoiden ja em. asiat huomioiden tiukentaa yleisötilaisuuksien henkilömäärän rajoittamista kiihtymisvaihetta vastaavaksi jo ennen joulua, jotta sairaalahoidon kapasiteetti ei tulisi joulun ja tammikuun aikana ylittymään.

Sairaalahoidossa on Itä-Suomen aluehallintoviraston alueella 20.12.2020 viisikymmentä potilasta, joista 6 teho-osastolla. Sairaalahoidon tarve on selkeästi lisääntynyt viime viikkoina.

Sairaanhoitopiirien yhteistyöryhmien arviointien mukaan asetettavat rajoitukset ovat perusteltuja, eivätkä niiden vaikutukset elinkeinoelämään, talouteen ja työllisyyteen ole merkittäviä suhteessa arvioituihin terveyshyötyihin.

Johtopäätös

Suomessa epidemiatilanne on edelleen kiihtynyt viime viikkojen aikana, useilla paikkakunnilla esiintyy sekä merkittäviä tautiryppäitä että yksittäisiä tartuntoja, ja pääosa maakunnista on siirtynyt epidemian kiihtymis- tai laajenemisvaiheeseen. Aluehallintoviraston arvion mukaan paitsi alueen epidemiologinen tilanne ja todetut tartunnat, myös tiedossa olevat riskit ja taudin leviämisen estämisen ennakointi ovat nyt tärkeitä. Koko valtakunnan heikko tilanne heijastuu kaikille alueille, ja epidemia kiihtyy koko maassa. Ihmiset liikkuvat alueiden välillä paljon, ja myös etenkin suurempiin tapahtumiin usein saavutaan eri puolilta maata. Kokoontumisiin liittyvät riskit ovat liian suuret ja rajoitustoimet ovat välttämättömiä.

Yli 20 (kahdenkymmenen) henkilön yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämisen sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa kieltäminen pidetään tartuntataudin leviämisen estämiseksi välttämättömänä. Jos epidemiologinen tilanne muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstä uudestaan.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Itä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella.

Päätöksen vaikutukset yhteiskuntaan, talouteen, elinkeinoelämään ja perusoikeuksien toteutumiseen on arvioitu. Päätös ei kajoa näihin enempää kuin on välttämätöntä tämän hetken kiihtyvässä ja epävarmassa epidemiologisessa tilanteessa.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 8, 58 ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Sami Remes (puh. 0295 016 876, sähköposti sami.remes@avi.fi).

Ylijohtajan sijainen,
johtaja

Matti Ruuska

Aluehallintoylilääkäri

Sami Remes

LIITTEET

Liite 1, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antama ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

Liite 2, Itä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO
Postiosoite: PL 50, 50101 Mikkeli

puh. 0295 016 800
kirjaamo.ita@avi.fi
www.avi.fi

Mikkelin päätoimipaikka
Maaherrankatu 16

Joensuun toimipaikka
Torikatu 36

Kuopion toimipaikka
Hallituskatu 12–14

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Itä-Suomen aluehallintovirastossa 21.1.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Alueen kunnat ja kuntayhtymät

Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä, Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri, joita pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Itä-Suomen poliisilaitos

Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon pelastuslaitokset

Sosiaali- ja terveystalvan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveystministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Maksutta

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO
Postiosoite: PL 50, 50101 Mikkeli

puh. 0295 016 800
kirjaamo.ita@avi.fi
www.avi.fi

Mikkelin päätoimipaikka
Maaherrankatu 16

Joensuun toimipaikka
Torikatu 36

Kuopion toimipaikka
Hallituskatu 12–14

Tämä asiakirja ISAVI/9450/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/9450/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Ruuska Matti 22.12.2020 08:44

Esittelijä Remes Sami 22.12.2020 08:19